

Det talade ordet gäller

Stämmoanförande av avgående Förbundsordförande Lars-Göran Pettersson tisdagen den 24 maj 2011 på Clarion Hotel, Stockholm

Ett LRF med bonden i tätposition

Kära stämmodeltagare!

Så står jag här för sista gången, som LRFs ordförande, på LRFs riksförbundsstämma. Somliga av er tycker kanske att det är på tiden - andra tycker någonting annat. Förändring kommer det utan tvekan att bli.

Det blir en enklare vardag för mig – färre telefonsamtal på lördag och söndag, färre resor, Stockholm som ett utflyktsmål för lediga dagar.

Men ändå så vet jag att när vi skiljs imorgon kommer det att kännas både tomt och ensamt – ni vet så där som när festen är över och vännerna gått hem.

Samtidigt vet jag att det är rätt. För lika stolt och glad som jag var när jag valdes till förbundsordförande för sex år sedan, lika övertygad är jag om att det nu är dags - för nya krafter att ta stafettpippen. Var tid behöver som bekant sitt ledarskap.

Eller som Alf Henriksson så finurligt formulerat det:

”Genial är den som är före sin tid.

Begåvad är den som är med sin tid.

Lite bakom är den som är efter sin tid.

Men plötsligt är tiden en annan”

Så sant. Det enda vi säkert kan veta är att de gröna näringarna och LRF – precis som samhället i övrigt – fortsätter att förändras. Någon väg tillbaka finns inte.

Verklig förändring och utveckling tror jag bara är möjlig om den bygger på egen, inre övertygelse. Och i en organisation som vår - är det vår gemensamma övertygelse, vår gemensamma värderingsmässiga grund och vår gemensamma målbild, som ger tro på framtiden och kraft att utvecklas.

Under mina sex år som ordförande har vår vision om de gröna näringarnas tillväxt, lönsamhet och attraktionskraft hela tiden lett mig. Vår vision, som också är en berättelse om det hållbara samhället och beroendet av de gröna näringarna.

Förstärkt med kärnbudskapet att jord, skog, trädgård och landsbygdens miljö är strategiska samhällsresurser och den grund som både visionen och min egen övertygelse bygger på.

Vi har bestämt oss för en väg framåt och att driva en utveckling. Som innebär nya möjligheter för oss i de gröna näringarna. Låt möjlighetsperspektivet fortsätta vara vårt!

Det finns några frågeställningar som jag har brottats särskilt mycket med under min ordförandetid. Grundfrågan har hela tiden varit - hur ska vi agera för att hitta bästa möjliga position för våra medlemmar - i politiken, i opinionen, på marknaden?

Hur gör vi det i ett politiskt klimat som präglas mer av mandatperiodens längd - och idag dessutom av ett osäkert minoritetsregerande – än av trovärdiga visioner om ett hållbart välfärdssamhälle och de gröna näringarnas givna roll i detta.

Hur gör vi det i ett globalt samhälle med ständigt nya individuella behov och ifrågasättanden eller som författaren Göran Rosenberg har sagt: ”Resan från nationalstatens samhörighet till det globala samhällets gungfly är ingen tebjudning.”

Hur agerar vi för att stärka våra medlemmar i ett internet- och mediasamhälle med extrem konkurrens om människors uppmärksamhet. Dessutom i en tid där vi bönder är få i förhållande till de 98 procenten runt omkring oss, vars förtroende, uppskattning och stöd vi är så beroende av?

Och – svårast av allt. Granskningen. Detta att orka vara långsiktig när många enskilda medlemmar drabbas hårt och vill ha försvar. Och att då orka hålla ihop kring övertygelsen att förtroende bara kan byggas långsiktigt - men raseras på ett ögonblick.

När jag valdes som ordförande för LRF var uppgiften tydlig. Jag skulle leda organisationen från ord till handling i visionsarbetet. Göra verkstad av visionen och anpassa och utveckla LRF för medlemmarna idag och imorgon.

Vad har vi då åstadkommit under mina sex år som ordförande?

Vi är 10 000 fler medlemmar idag. Och det är med stor glädje och stolthet jag kan tillkännage att årets Nöjd medlemsundersökning visar rekordresultat - andelen nöjda medlemmar är hela 71 procent. Så högt har det aldrig legat tidigare (2010 låg det på 68 procent). Och då ska vi vara medvetna om att varje procentenhet är en fantastisk framgång. Det är bara med nöjda medlemmar som vi kan bli fler och göra skillnad.

Andelen nöjda kvinnliga medlemmar ligger för första gången på samma höga nivå – det är också oerhört glädjande. Men inte nog med detta – den allra högsta andelen nöjda medlemmar vi någonsin uppmätt - 85 procent - finns idag bland våra ungdomar. Det vittnar verkligen om tro på LRF och på framtiden.

Kraftsamling för Vision 2010 handlade om att gå från ord till handling i visionsarbetet. Det här har Kraftsamling betytt:

- de gröna näringarna har i sin helhet från 2003 – 2009 vuxit från omkring 62 till 72 miljarder på gårdsnivå (2010 års penningvärde).
- vi har satt företagandet i centrum och offensivt utvecklat LRF.
- jag vill påstå att vi i LRF idag har en mer tillåtande och uppmuntrande attityd till olika verksamhetsinriktningar. Ingen grön verksamhet är finare eller bättre än någon annan.
- vi har en bred uppslutning runt betydelsen av mångfald i LRFs medlemskår.
- vi har en fortsatt medlemstillströmning och medlemmar som i allt ökande grad efterfrågar LRFs insatser.
- LRF och de gröna näringarna är en attraktiv part i samhället och det finns en växande insikt om de gröna näringarnas betydelse för att forma ett hållbart samhälle.

Även om Kraftsamlingens fulla effekt inte kan mätas än på länge är denna unika satsning i LRFs historia tveklöst en framgång.

Det vi inte lyckats råda bot under mina ordförandeår är att den svenska maten fortsatt att förlora betydande marknadsandelar

- trots en växande matmarknad.
- trots viktiga politiska beslut som gått vår väg.
- och trots att vi genom Kraftsamlingen framför allt satsat på att få en positiv utveckling inom svensk matproduktion.

Detta är också skälet till att vi här på stämman ska ta nya steg för mer svensk mat, mer värd mat och fler matbönder.

Politiken då. Från 2005 har vi fått politiska beslut som stärkt vår konkurrenskraft med drygt 2,5 miljarder per år. Hit hör

- återbetalningen av dieselskatten = 800 Msek/år
- utökad ram för landsbygdsprogrammet = 1 miljard Msek/år
- höjt Norrlandsstöd = 50 Msek/år
- slopad kväveskatt = 300 Msek/år
- sänkta egenavgifter = 200 Msek/år
- gårdsstödet utbetalas 1 dec from 2010

Äganderätten är en fråga som står i särklass vad gäller våra medlemmars förväntningar på oss. Den 24 november 2010 klubbade riksdagen vad som anses vara den största grundlagsändringen sedan regeringsformen infördes 1809.

Detta är konkreta resultat under perioden! Men vi är självklart medvetna om att den politiska spelplanen fortsätter att förändras. Vi vet att återbetalningen av dieselskatten kommer att urholkas, nivån i Landsbygdsprogrammet beror på kommande CAP-förhandlingar och den avvecklade kväveskatten har ifrågasatts. Och äganderättsfrågorna kommer att kräva mer av oss. Det är helt klart att LRFs näringspolitiska uppdrag kvarstår!

Politiken är inte hela svaret på de gröna näringarnas och svensk matproduktions framtid. Det vet vi alla. När nu detaljhandeln och industrin har bestämt sig för att införa frivillig ursprungsmärkning på alla charkprodukter är det ett viktigt steg från marknadsaktörernas sida. Och jag vet att LRF i höst kommer att bjuda in alla aktörer i matkedjan, som ett led i att stärka det svenska köttets position hos konsumenterna.

Det här är delvis frukterna av ett strategiskt relationsskapande arbete. För det är i hög grad vad som händer på marknaden som avgör utvecklingen för våra svenska matbönder.

Jag vill påstå att vi idag har ett öppnare LRF. Fler ser de gröna näringarna och LRF som ett samhällsintresse - inte som ett snävt särintresse.

För att citera en känd företrädare för det största regeringspartiet:

”Projektet Hunger gör mig glad och imponerad eftersom min uppfattning normalt har varit att LRF är en ganska sluten organisation som endast driver sina frågor med en tendens att inte lyfta blicken. Därför är jag positivt överraskad över att de har vågat göra ett sådant här projekt”.

Det här är viktigt. För den sortens attityder är förutsättningar för att människor i vår omvärld över huvudtaget ska lyssna till oss.

Vi får inte bli introverta. Det finns ingen väg tillbaka till särintresset.

Ingen organisation kan leva sitt eget liv. Därför har vi tillsammans utvecklat en tydlig och sammanhållen agenda för LRFs långsiktiga inriktning. Det är så vi ska se Färdplanen – som ett instrument för att systematiskt och långsiktigt utveckla organisationen för våra medlemmar idag och imorgon. Alf Henriksson visste vad han talade om!

LRFs fokusförflyttning till individen/företagaren är vårt sätt att öka tydligheten kring LRFs uppdrag och den individuella medlemsnyttan. En konsekvens av den individualisering, som varit en stark trend i samhället under många år.

Vi har tydliggjort gårdsperspektivet. För tillväxt och utveckling i de gröna näringarna kan bara ske på gårdarna – i de enskilda företagen.

Vi har styrt LRFs resurser så att en större del finns närmare de enskilda medlemmarna, i regionerna.

Vi har gjort klart att bonden väljer sin affärspartner. LRF med dotterbolag - lika väl som de kooperativa företagen - är inga självändamål. Vi är alla den gröna företagarens redskap. Och vi ska vara bäst. Det är grunden för vår existens att hon eller han tycker att vi har en avgörande betydelse för framgång i företagandet.

Vi har också beslutat om en ny mandatfördelning till LRFs riksförbundsstämma där regionerna idag utser 70 procent av fullmäktige mot tidigare 50.

Och så mitt sista exempel på de senaste årens utveckling:

Alla ni fullmäktige här på LRF-stämman idag personligen är medlemmar i LRF. Detta införde vi 2009. Det glädjer mig. Och jag tycker det är en självklarhet.

Det har onekligen hänt en del på sex år.

Som nyvald Förbundsordförande började jag med att hylla LRF så vill jag också avsluta . LRF är en fantastisk, unik och viktig organisation.

För det saknas minsann inte utmaningar för oss gröna företagare framöver. Och det kommer inte heller att saknas utmaningar för LRF – att vara just bondens viktigaste redskap. Det kan bara den organisation vara som undviker att falla för frestelsen att göra det enkelt för sig - och kommer ihåg att allt inte löser sig bara vi klarar hem det ena eller andra regelverket eller ersättningar via jordbrukspolitiken. Hur viktigt detta än är för vår överlevnad och fortsatta utveckling.

För vår långsiktiga framgång avgörs av det förtroende vår omvärld ger oss. Och det är med förtroende som med demokrati – det måste ständigt erövrars på nytt. Det är tillsammans med dem – kunder, konsumenter och medborgare – som verklig, positiv utveckling kan skapas.

Så håll i och håll ut. Vår vision är inget mindre än berättelsen om de gröna näringarnas roll i det hållbara samhället. För att citera Victor Hugo, en av 1800-talets stora franska författare: ”Inte ens en armé kan stoppa den idé vars tid har kommit”.

Tack.

SLUT